

ROZHODNUTÍ

Nejvyšší správní soud jako soud kárný v senátu složeném z předsedy senátu Mgr. Ondřeje Mrákoty, zástupce předsedy senátu Mgr. Milana Poláška a přísedících JUDr. Drahomíry Lorencové, Mgr. Martina Prokeše, JUDr. Jiřího Mikety a doc. JUDr. Jakuba Morávka, Ph.D., projednal v ústním jednání dne 27. 11. 2024 kárný návrh ze dne 5. 4. 2024 kárného navrhovatele: **okresní státní zástupce v Děčíně**, Masarykovo nám. 97/13, Děčín, proti kárně obviněnému: **Mgr. Václav Levý**, státní zástupce Okresního státního zastupitelství v Děčíně, a rozhodl

t a k t o :

Mgr. Václav Levý,
nar. X, státní zástupce Okresního státního zastupitelství v Děčíně,

s e podle § 19 odst. 2 zákona č. 7/2002 Sb., o řízení ve věcech soudců, státních zástupců a soudních exekutorů, **z p r o š ť u j e** kárného obvinění spočívajícího v tom,

ž e

v rozporu s povinností státního zástupce při výkonu funkce odpovědně plnit své úkoly a respektovat přitom zásady, které zákon pro činnost státního zástupce stanoví, zejména postupovat odborně, svědomitě a odpovědně ve smyslu § 24 odst. 1 zákona č. 283/1993 Sb., o státním zastupitelství, v rozporu s § 1 odst. 1 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve spojení s § 39 zákona č. 40/2009, trestního zákoníku, § 314e odst. 1 trestního řádu, § 314e odst. 2 písm. a) trestního řádu a § 12e odst. 1, 2 zákona č. 283/1993 Sb., o státním zastupitelství, a v rozporu s opatřením okresního státního zástupce v Děčíně týkajícím se ukládání peněžitých trestů vyhlášeném na poradě státních zástupců Okresního státního zastupitelství v Děčíně dne 19. 4. 2023, v období od 27. 12. 2022 do 22. 11. 2023, jako státní zástupce Okresního státního zastupitelství v Děčíně v důsledku vlastního nedůsledného postupu řádně nepřezkoumal trestní příkazy doručené Okresním soudem v Děčíně Okresnímu státnímu zastupitelství v Děčíně. Doručení těchto trestních příkazů vzal pouze na vědomí, aniž by řádně přezkoumal, zda ve věci není namístě podat opravný prostředek – odpor. Opravný prostředek (odpor) nepodal, ačkoli tak nejméně v níže popsanych případech učinit měl, kdy konkrétně:

- a) ve věci vedené u Okresního státního zastupitelství v Děčíně pod sp. zn. 2 ZT 307/2022 dne 27. 12. 2022 bez jakéhokoli zdůvodnění akceptoval trestní příkaz Okresního soudu v Děčíně ze dne 23. 12. 2022, čj. 2 T 108/2022-13, kterým bylo upuštěno od uložení souhrnného trestu obviněného L. S. ve vztahu k rozsudku

Okresního soudu v Děčíně ze dne 11. 1. 2021, čj. 9 T 123/2020-43, kdy citovaným rozsudkem byl odsouzenému L. S. uložen trest odnětí svobody v trvání 6 měsíců se zařazením do věznice s ostrahou a trest zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení všech motorových vozidel v trvání 24 měsíců,

a to přesto, že

- při podání obžaloby ve věci dne 5. 11. 2021 navrhoval uložit obviněnému L. S. souhrnný trest odnětí svobody v trvání 15 měsíců se zařazením do věznice s ostrahou, přičemž navržený trest byl aprobován okresním státním zástupcem,
- trestním příkazem byl ukládán souhrnný trest k trestu uloženému dřívejším rozsudkem,

daným jednáním tak postupoval v rozporu

- s § 39 trestního zákoníku, protože svévolně akceptoval nepřiměřeně nízký trest uložený obviněnému L. S.,
- s § 12e odst. 1, 2 zákona o státním zastupitelství, protože ve vztahu k návrhu trestu nerespektoval pokyn okresního státního zástupce udělený mu v rámci aprobačního procesu při podání obžaloby,

b) ve věci vedené u Okresního státního zastupitelství v Děčíně pod sp. zn. ZK 386/2022 dne 21. 3. 2023 bez jakéhokoli zdůvodnění akceptoval trestní příkaz Okresního soudu v Děčíně ze dne 20. 3. 2023, čj. 29 T 69/2022-59, kterým byl obviněnému M. F. uložen trest odnětí svobody v trvání 10 měsíců se stanovením zkušební doby v trvání 24 měsíců,

a to přesto, že

- obviněnému byl uložen podmíněný trest odnětí svobody, i když se v době vydání trestního příkazu nacházel ve zkušební době podmíněného odsouzení k trestu odnětí svobody z rozhodnutí Okresního soudu v Děčíně, sp. zn. 30 T 70/2022,
- trestní příkaz byl Okresnímu státnímu zastupitelství v Děčíně doručen dne 20. 3. 2023 společně s listinami „lékařská zpráva“ a „protokol mimo HL“, z nichž vyplývaly ve vztahu k obviněnému M. F. důvody nutné obhajoby dle § 36 odst. 2 trestního řádu a pochybnosti o tom, zda se prověřovaného protiprávního jednání nedopustil ve stavu nepřičetnosti a zda tak v důsledku dané skutečnosti nezanikla jeho trestní odpovědnost,

daným jednáním postupoval

- v rozporu s § 39 trestního zákoníku, protože akceptoval uložení podmíněného trestu odnětí svobody obviněnému, přestože ten se protiprávního jednání dopustil ve zkušební době jiného podmíněného trestu odnětí svobody,

- akceptoval, že byl trestní příkaz vydán v rozporu s § 314e odst. 1 trestního řádu, protože před jeho vydáním nebyl opatřenými důkazy spolehlivě prokázán skutkový stav ve vztahu k osobě pachatele, konkrétně ve vztahu k jeho možnostem řádně se hájit a s tím souvisejícím důvodem nutné obhajoby dle § 36 odst. 2 trestního řádu, jakož i ve vztahu k jeho přičetnosti v době spáchání skutku,

v důsledku chybného postupu kárně obviněného Okresní soud v Děčíně usnesením ze dne 4. 10. 2023, čj. 30 T 70/2022-86, rozhodl, že odsouzený M. F. vykoná původně podmíněně odložený trest odnětí svobody v trvání 6 měsíců, který mu byl uložen trestním příkazem Okresního soudu v Děčíně, čj. 30 T 70/2022-63, neboť Okresní soud v Děčíně dospěl k závěru, že s ohledem na odsouzení M. F. ve věci vedené u Okresního soudu v Děčíně pod sp. zn. 29 T 69/2022, tento nevedl řádný život ve zkušební době podmíněného odsouzení ve věci vedené u Okresního soudu v Děčíně pod sp. zn. 29 T 69/2022, tento nevedl řádný život ve zkušební době podmíněného odsouzení ve věci vedené u Okresního soudu v Děčíně pod sp. zn. 30 T 70/2022, přičemž k nežádoucímu důsledku spočívajícímu v nezákonném omezení svobody M. F. po dobu až 6 měsíců nedošlo pouze vzhledem k intervenci okresního státního zástupce, který přípisem ze dne 15. 12. 2023, čj. ZK 386/2022-34, upozornil Okresní soud v Děčíně na zjištěné nedostatky;

- c) ve věci vedené u Okresního státního zastupitelství v Děčíně pod sp. zn. ZK 306/2023 dne 12. 6. 2023 bez jakéhokoli zdůvodnění akceptoval trestní příkaz Okresního soudu v Děčíně ze dne 6. 6. 2023, čj. 3 T 56/2023-192, kterým byl obviněnému P. F. uložen souhrnný trest odnětí svobody v trvání 20 měsíců se stanovením zkušební doby v trvání 30 měsíců, a to ve vztahu k trestnímu příkazu Okresního soudu v Děčíně ze dne 6. 2. 2023, čj. 2 T 12/2023-59, kterým byl obviněnému uložen trest odnětí svobody v trvání 10 měsíců se stanovením zkušební doby v trvání 20 měsíců,

a to přesto, že trestním příkazem byl uložen trest odnětí svobody ve vyšší než zákonem povolené výměře,

daným jednáním tak postupoval v rozporu s § 314e odst. 2 písm. a) trestního řádu;

- d) ve věci vedené u Okresního státního zastupitelství v Děčíně pod sp. zn. 2 ZT 101/2023 dne 22. 11. 2023 bez jakéhokoli zdůvodnění akceptoval trestní příkaz Okresního soudu v Děčíně ze dne 20. 11. 2023, čj. 2 T 130/2023-148, kterým byl obviněným Ma. S., a Mi. S. shodně uložen podmíněný trest odnětí svobody v trvání 6 měsíců se stanovením zkušební doby v trvání 24 měsíců,

a to přesto, že při podání obžaloby ve věci dne 7. 11. 2023 navrhoval oběma obviněným uložit peněžitý trest ve výměře 30 000 Kč, přičemž okresním státním zástupcem k jeho návrhu trestu bylo dne 8. 11. 2023 v rámci apобаčního procesu uvedeno: „*Trest se jeví mírným. Peněžitý trest jen mírně přesahuje způsobenou škodu. Trvat i na PO trestu.*“,

daným jednáním tak postupoval v rozporu

- s § 39 trestního zákoníku, protože svévolně akceptoval nepřiměřeně mírný trest uložený obviněným Ma. S., a Mi. S.,
- s § 12e odst. 1, 2 zákona o státním zastupitelství, protože ve vztahu k návrhu trestu nerespektoval pokyn okresního státního zástupce udělený mu v rámci apобаčního procesu při podání obžaloby,

s opatřením okresního státního zástupce vyhlášeným na poradě státních zástupců Okresního státního zastupitelství v Děčíně dne 19. 4. 2023, kterým byla státním zástupcům Okresního státního zastupitelství v Děčíně stanovena také povinnost, aby v případech, v nichž soud neuloží státním zástupcem navrhovaný peněžitý trest, sdělili své stanovisko k využití opravného prostředku;

t e d y

zaviněně porušil povinnosti státního zástupce a ohrozil tím důvěru v činnost státního zastupitelství a v odbornost jeho postupu,

č í m ž m ě l s p á c h a t

kárné provinění podle § 28 odst. 1 zákona č. 283/1993 Sb., o státním zastupitelství,

p r o t o ž e

tyto skutky **n e j s o u** kárným proviněním.

O d ů v o d n ě n í :

1. Návrh na zahájení kárného řízení

[1] Okresní státní zástupce v Děčíně (dále též „kárný navrhovatel“) v kárném návrhu ze dne 5. 4. 2024, který byl Nejvyššímu správnímu soudu jako soudu kárnému doručen dne 9. 4. 2024, kladl kárně obviněnému Mgr. Václavu Levému za vinu, že v rozporu s povinností státního zástupce při výkonu funkce odpovědně plnit své úkoly a respektovat přitom zásady, které zákon pro činnost státního zástupce stanoví, zejména postupovat odborně, svědomitě a odpovědně ve smyslu § 24 odst. 1 zákona č. 283/1993 Sb., o státním zastupitelství, v rozporu s § 1 odst. 1 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve spojení s § 39 zákona č. 40/2009, trestního zákoníku, § 314e odst. 1 trestního řádu, § 314e odst. 2 písm. a) trestního řádu a § 12e odst. 1 zákona o státním zastupitelství, a v rozporu s opatřením okresního státního zástupce v Děčíně (týkajícím se ukládání peněžitých trestů vyhlášeném na poradě státních zástupců Okresního státního zastupitelství v Děčíně (dále jen „okresní státní zastupitelství“) dne 19. 4. 2023, v období od 27. 12. 2022 do 22. 11. 2023 jako státní zástupce okresního státního zastupitelství v důsledku svého nedůsledného postupu řádně nepřezkoumal trestní příkazy doručené Okresním soudem v Děčíně (dále též jen „okresní soud“) okresnímu státnímu zastupitelství, kdy jejich doručení vzal pouze na

vědomí, aniž by řádně přezkoumal, zda ve věci není namístě podat opravný prostředek - odpor, opravný prostředek nepodal, ačkoli tak nejméně v případech popsanych ve výroku tohoto rozhodnutí učinit měl.

[2] Kárný navrhovatel dále v odůvodnění svého návrhu uvedl, že kárně obviněný je státním zástupcem přiděleným k okresnímu státnímu zastupitelství od 7. 12. 2006.

[3] V době od 7. 12. 2023 do 8. 1. 2024 vykonal kárný navrhovatel podle § 12e zákona o státním zastupitelství vnitřní dohled zaměřený na činnost kárně obviněného při rozhodování o opravných prostředcích ve vztahu k trestním příkazům okresního soudu doručeným okresnímu státnímu zastupitelství v jím dozorovaných věcech. Vnitřní dohled byl zahájen úředním záznamem okresního státního zástupce ze dne 7. 12. 2023 poté, co se tento seznámil s možnými pochybeními kárně obviněného ve věci vedené u okresního státního zastupitelství pod sp. zn. 2 ZT 101/2023. Vnitřní dohled byl prováděn za období od 1. 2. 2022 do 7. 12. 2023, přičemž byla provedena kontrola celkem 91 spisů. Byla zjištěna řada pochybení Mgr. Levého při přezkoumávání doručených trestních příkazů v jím dozorovaných trestních věcech - nejzávažnější z nich jsou předmětem tohoto kárného návrhu. Výsledkem vnitřního dohledu je úřední záznam o vykonání vnitřního dohledu ze dne 8. 1. 2024, čj. SPR 721/2023-10.

[4] Kárně obviněný v prověřovaném období, v němž v jím dozorovaných věcech bylo okresním soudem doručeno přes 90 trestních příkazů, nepodal proti nim ani v jednom případě opravný prostředek (odpor), přestože tak v některých případech měl zjevně učinit. V důsledku jeho nedbalého a neodpovědného přístupu k přezkoumání doručených trestních příkazů došlo k akceptaci zjevně nezákonných trestních příkazů, případně trestních příkazů, jimiž byly obviněným v rozporu s aprobační kárného navrhovatele jako vedoucího státního zástupce uloženy tresty naprosto neodpovídající závažnosti prověřovaného jednání.

[5] Rozsah aprobačního procesu je u okresního státního zastupitelství stanoven aprobačním řádem, který vydal kárný navrhovatel dne 3. 4. 2023 pod sp. zn. SPR 242/2023. Ve vztahu k aprobační záznamů o přípravě státního zástupce k hlavnímu líčení byly povinnosti státních zástupců totožně upraveny i předchozími platnými aprobačními řády.

[6] V rámci aproby záznamů o přípravě státního zástupce k hlavnímu líčení jsou vedoucím státním zástupcem (kárným navrhovatelem) mimo jiné schváleny návrhy trestů, které by měly být (v případě uznání viny) ukládány pachatelům projednávaného protiprávního jednání. Těmito návrhy trestů jsou pak státní zástupci vázáni s výjimkou případů, v nichž od podání obžaloby (návrhu na potrestání) dojde ve věci při jednání před soudem ke změně důkazní situace ve vztahu k ukládanému trestu (§ 12e odst. 4 zákona o státním zastupitelství). V takových případech jsou však státní zástupci povinni změnu návrhu trestu odůvodnit. Část zjištěných pochybení kárně obviněného (ve věcech vedených u okresního státního zastupitelství pod sp. zn. 2 ZT 307/2022 a 2 ZT 101/2023) spočívala právě v akceptaci nepřiměřeně mírných trestů v rozporu s aprobační kárného navrhovatele.

[7] Zároveň kárně obviněný v dalších věcech postupoval zjevně v rozporu se zákonem, neboť akceptoval nezákonné trestní příkazy okresního soudu (věci vedené u okresního státního zastupitelství pod sp. zn. 2 ZT 307/2022, ZK 386/2022 a ZK 306/2023).

[8] V důsledku zaviněného jednání kárně obviněného spočívajícího v nedostatečném přezkoumání trestních příkazů došlo podle názoru kárného navrhovatele k závažným následkům, neboť pachatelům trestné činnosti byly v některých případech za jejich protiprávní jednání uloženy nepřiměřeně nízké tresty. Ve věci vedené u okresního státního zastupitelství pod sp. zn. ZK 306/2023 pak byl uložen trestním příkazem trest, který ze zákona nemůže být trestním příkazem uložen. Ve věci sp. zn. ZK 386/2022 v důsledku nezákonného postupu kárně obviněného hrozilo obviněnému, že vykoná trest odnětí svobody ve výměře 6 měsíců z jiné trestní věci, který vykonat neměl.

[9] K osobě kárně obviněného kárný navrhovatel uvedl, že jeho pracovní vytížení bylo a je srovnatelné s ostatními státními zástupci činnými u okresního státního zastupitelství. Nápad trestné činnosti kárně obviněného je sice vyšší než u státních zástupců specializujících se na jiné trestní agendy, je však srovnatelný s dalšími dvěma státními zástupkyněmi, které se specializují na majetkovou trestnou činnost. V rámci této specializace jsou obecně vyřizovány věci skutkově a právně jednodušší (vesměs se jedná o bagatelní trestnou činnost, spisy jsou méně rozsáhlé) a většina těchto věcí bývá řešena ve zkráceném přípravném řízení.

[10] Proti kárně obviněnému dosud nebylo vedeno kárné řízení, avšak celkem čtyřikrát mu byla udělena výtku vedoucích státních zástupců (tříkrát výtku okresního státního zástupce a jednou výtku krajského státního zástupce v Ústí nad Labem).

[11] Dne 29. 2. 2008 tak kárně obviněnému udělil okresní státní zástupce výtku pro pozdní podání obžaloby ve vazební věci, v důsledku čehož byl v řízení před soudem obviněný propuštěn z vazby. Dne 24. 9. 2019 krajský státní zástupce udělil kárně obviněnému výtku pro jeho jednání z června roku 2019, kdy policejnímu orgánu poté, co byl okresnímu státnímu zastupitelství doručen spisový materiál společně s podnětem k podání návrhu na vzetí obviněného do vazby, telefonicky vydal pokyn k propuštění zadrženého obviněného ze zadržení, přestože ve vztahu k obviněnému byly jednoznačně dány důvody vazby dle § 67 písm. a), c) trestního řádu. Dne 7. 6. 2022 kárně obviněnému udělil kárný navrhovatel výtku pro tři jeho jednání, kterých se dopustil v době od 6. 4. 2022 do 23. 5. 2022. Konkrétně v jednom případě bylo spatřováno neodborné jednání kárně obviněného v naprosté nepřipravenosti na intervenci u hlavního líčení konaného dne 6. 4. 2022 u okresního soudu, v jednom případě v předložení obžaloby nesplňující zákonné podmínky k apобаčnímu procesu a konečně v jednom případě ve skutečnosti, že přes telefonické upozornění soudu se kárně obviněný odmítl účastnit veřejného zasedání u okresního soudu, přestože byla jeho účast u veřejného zasedání dle čl. 111 odst. 2 pokynu obecné povahy nejvyššího státního zástupce č. 9/2019, o postupu státních zástupců v trestním řízení, povinná. Dne 27. 2. 2023 pak kárný navrhovatel udělil kárně obviněnému výtku pro jednání ze dne 26. 1. 2023, neboť ve věci zadrženého podezřelého kárně obviněný telefonicky vydal pokyn policejnímu orgánu, aby tento doručil spisový materiál na okresní státní zastupitelství až poté, co on sám předá dosah jinému službukonajícímu státnímu zástupci. To kárně obviněný učinil v úmyslu, aby věc vyřizoval jiný státní zástupce.

[12] Dále kárný navrhovatel uvedl, že neodbornost v činnosti kárně obviněného shledal v řadě dalších věcí, avšak intenzita nesprávného postupu kárně obviněného nedosahovala intenzity kárného provinění. Činnost kárně obviněného jako státního zástupce lze hodnotit jako nekvalitní a nedostatečně odbornou. Vzhledem k tomu byla dne 18. 2. 2022 změněna

jeho specializace z hospodářské a majetkové trestné činnosti jen na majetkovou trestnou činnost.

[13] K výši navrhovaného kárného opatření kárný navrhovatel uvedl, že na straně kárně obviněného je polehčující okolnost spočívající v tom, že se jedná o jeho první kárně řešené provinění. Nelze však přehlédnout, že v posledních pěti letech mu byly uloženy tři výtky (z toho dvakrát mu byla uložena výtka v letech 2022 a 2023, tj. v době, kdy se dopouštěl i nyní projednávaných jednání). Je nutné rovněž zohlednit možné nežádoucí následky nesprávného postupu kárně obviněného, neboť zejména ve věci vedené pod sp. zn. ZK 386/2022 mohlo v důsledku jeho nezákonného postupu dojít k omezení osobní svobody podezřelého na dobu 6 měsíců. Nežádoucí následek byl odvrácen bez ohledu na jednání kárně obviněného.

[14] Kárný navrhovatel navrhl jako kárné opatření snížení platu o 10 % po dobu 3 měsíců.

[15] Předseda kárného senátu doručil kárně obviněnému návrh na zahájení řízení.

[16] Kárně obviněný ve svém vyjádření k návrhu zejména poukázal na to, že je nejprve třeba zodpovědět otázku, kde je hranice možného pro nutnost uplatnění opravných prostředků v rámci jednotlivých trestních řízení. V této souvislosti kárně obviněný zmínil prezentaci týkající se „*Zásad trestání*“, která se konala dne 6. 12. 2023 u Okresního soudu v Litoměřicích, kde mělo být rovněž řečeno, že v České republice je i takové okresní státní zastupitelství, kde za celý kalendářní rok nebyl ani jedním státním zástupcem podán opravný prostředek – odpor.

[17] K samotnému kárnému návrhu kárně obviněný uvedl, že ve věci uvedené pod písmenem a) kárného návrhu nesouhlasí s tvrzením, že se jednalo o trestní příkaz nezákonný, neboť je zde argumentováno tím, že trestním příkazem byl ukládán souhrnný trest k trestu uloženému rozsudkem, ačkoli ve skutečnosti bylo trestním příkazem upuštěno od uložení souhrnného trestu. Dále ve věci uvedené pod písmenem c) kárného návrhu je odkazováno na § 314 odst. 2 písm. a) trestního řádu – toto ustanovení však v trestním řádu není.

[18] Dále kárně obviněný uvedl, že co se týče podaných opravných prostředků, tak v poslední době uspěl s odvoláním, kdy Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl dne 6. 11. 2023 ve věci sp. zn. 4 To 141/2023-714. Při respektování pokynů svých nadřízených odůvodnil odvolání, které podal náměstek okresního státního zástupce ve věci sp. zn. 1 ZT 256/2023, či podal na pokyn okresního státního zástupce stížnost ve věci sp. zn. ZK 385/2023.

[19] Dále kárně obviněný poukázal na „*určitou nepatřičnost*“, neboť podle jeho názoru jsou některé úřední záznamy kárného navrhovatele jako okresního státního zástupce „*nemístné*“. Jedná se např. o úřední záznam s pokynem kárného navrhovatele ze dne 13. 12. 2022, čj. ZK 644/2022-15, který je obsahově nesprávný, na což kárného navrhovatele v dané době upozornil. Následně kárný navrhovatel věc řešil tak, že svůj pokyn vydaný dle § 12e odst. 1 zákona o státním zastupitelství, vzal zpět.

[20] Dále kárně obviněný poukázal na úřední záznam okresního státního zástupce ze dne 11. 4. 2024, čj. 2 ZT 84/2024-23, kde se kárný navrhovatel vyjadřuje k aprobaci návrhu na

vzetí do vazby za situace, v níž takové návrhy nikdy aprobovány nebyly; to neplyne ani z aprobačního řádu okresního státního zástupce ze dne 3. 4. 2023, sp. zn. SPR 242/2023.

[21] Kárně obviněný rovněž uvedl, že některé ručně psané pokyny kárného navrhovatele, které jsou mnohdy uvedeny zejména na záznamech o přípravě státního zástupce na hlavní líčení, bývají často dosti nečitelné (např. záznam o přípravě státního zástupce na hlavní líčení ze dne 29. 4. 2024, čj. ZK 189/2024-18), někdy i zavádějící (např. záznam o přípravě státního zástupce na hlavní líčení ze dne 31. 1. 2024, čj. 1 ZT 11/2024-17, kde je uvedeno „*lze akceptovat i nižší PO trest – alespoň 100 hodin, § 206c TR alespoň 80 hodin*“). Např. ve věci sp. zn. 1 ZT 295/2023 byla tolerována možnost odchýlit se od v přípravě navrhovaného trestu.

[22] K výtkám pak kárně obviněný uvedl, že pokud se jedná o výtku ze dne 24. 9. 2019, musí zmínit zrušující usnesení státního zástupce okresního státního zastupitelství ze dne 6. 5. 2019, čj. ZT 140/2019-15, v němž se jednalo o trestní věc bezprostředně předcházející trestní věci, v níž vyhodnocoval podnět policie k podání návrhu na vzetí do vazby. Jeho přístup k věci byl v souladu s tehdejší zažitou praxí na okresním státním zastupitelství, kdy bez bližšího písemného odůvodnění mohl být písemně stvrzován telefonický pokyn státního zástupce při posuzování podnětů policie k podání návrhu na vazbu (např. věc sp. zn. 1 ZT 556/2017), což činili i ostatní státní zástupci.

[23] K výtce ze dne 7. 6. 2022 kárně obviněný uvedl, že je v bodě I argumentováno § 206 odst. 1 trestního řádu, avšak ve věci sp. zn. ZK 15/2023 bylo toto zákonné ustanovení zcela opomenuto. V bodě II pak kárně obviněný zpochybnil úřední záznam kárného navrhovatele ze dne 23. 5. 2022, čj. 2 ZT 34/2022-17, neboť poškozený byl ve skutečnosti od počátku stejný. Nesouhlasí tedy s tvrzením kárného navrhovatele, že po vypracování první obžaloby se měla změnit osoba poškozeného. S touto výtkou souvisí také předcházející úřední záznam kárného navrhovatele ze dne 27. 5. 2022, v níž kárně obviněný poukázal na věc vedenou pod sp. zn. 1 ZT 279/2016, která v této výtce nakonec není uvedena, protože kárný navrhovatel respektoval jeho vyjádření.

[24] Pokud se pak jedná o výtku ze dne 27. 2. 2023, kárně obviněný uvedl, že jeho přístup k věci byl opět v souladu s dosavadní zažitou praxí na okresním státním zastupitelství, což plyne také z díkce uvedené v zápisu z pracovní porady ze dne 2. 2. 2023 pod bodem III.14.

[25] Kárně obviněný shrnul, že jednání, která byla na okresním státním zastupitelství v rozhodné době zažitou praxí a tolerována, byla změněna teprve následnými opatřeními kárného navrhovatele (např. zápis z pracovní porady ze dne 10. 4. 2024 bod V.1.).

2. Ústní jednání

[26] Dne 27. 11. 2024 proběhlo ve věci ústní jednání, kterého se zúčastnil kárný navrhovatel i kárně obviněný.

[27] Kárný navrhovatel i kárně obviněný setrvali na svých stanoviscích, z nichž bylo rovněž zřejmé, že případné uzavření dohody o vině a kárném opatření není možné.

[28] Kárný navrhovatel trval na kárném návrhu, který upřesnil tak, že v části týkající se věci vedené u okresního státního zastupitelství pod sp. zn. ZK 306/2023 [bod c) kárného

návrhu] upřesňuje označení ustanovení § 314 odst. 2 písm. a) trestního řádu na správné § 314e odst. 2 písm. a) trestního řádu. Dále v části týkající se věci vedené u okresního státního zastupitelství pod sp. zn. 2 ZT 307/2022 vypustil část týkající se skutečnosti, že trestním příkazem byl ukládán souhrnný trest k trestu uloženému rozsudkem, tedy v rozporu s § 314e odst. 7 písm. c) trestního řádu, protože od 1. 10. 2021 byla dána možnost upustit od uložení souhrnného trestu i ve vztahu k rozsudku. Dále opravil zejména zjevné nesprávnosti (překlepy) týkající se dat.

[29] K dotazu kárného soudu dále kárný navrhovatel uvedl, že podle jeho názoru jednáním kárně obviněného byl porušen § 39 trestního zákona, který stanoví základní zásady pro ukládání trestu, a to zejména, aby trest byl přiměřený a spravedlivý. V případech týkajících se věci sp. zn. 2 ZT 307/2022 [bod a) kárného návrhu] a sp. zn. 2 ZT 101/2023 [bod d) kárného návrhu] byl uložen trest nepřiměřeně mírný.

[30] Kárně obviněný pak ve svém stanovisku uvedl, že se nepochybně dopustil pochybení v případě věci sp. zn. ZK 306/2023 [bod c) kárného návrhu]. Připustil pochybení i ve věci sp. zn. ZK 386/2022 [bod b) kárného návrhu].

[31] Ve své výpovědi kárně obviněný dále rozvedl, že podle jeho názoru v případě vytýkaných skutků vztahujících se k věcem sp. zn. 2 ZT 307/2022 [bod a) kárného návrhu] a sp. zn. 2 ZT 101/2023 [bod d) kárného návrhu] existují na okresním státním zastupitelství různé postupy a je přesvědčen, že žádný z předchozích okresních státních zástupců by v daném problému nehledal. Běžně se stává, že okresní soud uloží nižší trest (i o polovinu), než navrhoval státní zástupce.

[32] Pokud se jedná o věc vedenou pod sp. zn. ZK 386/2022 [bod b) kárného návrhu] kárně obviněný vypověděl, že při svém jednání, byť okresní soud spolu s trestním příkazem zaslal i lékařskou zprávu, byl ovlivněn tím, že se jednalo o osobu, která byla několik měsíců předtím podstatně postižena podmíněným trestem. Měl za to, že okresní soud byl srozuměn s tím, co je v lékařské zprávě uvedeno a měl za to, že trestní příkaz mohl být vydán. S odstupem doby se ovšem domnívá, že odpor měl podat.

[33] Co se týče věci sp. zn. ZK 306/2022 [bod c) kárného návrhu] uvedl kárně obviněný, že pochybil, protože tento nezákonný trestní příkaz „nezachytil“. Dvacetíměsíční výměra je nepochybně nad rámec zákonné dvanáctíměsíční výměry, což přehlédl.

[34] K věci sp. zn. 2 ZT 101/2023 [bod d) kárného návrhu] pak kárně obviněný vypověděl, že si je vědom toho, že se peněžitě tresty sledují. Přesto se domnívá, že se nejedná o kárné provinění.

[35] Dále kárně obviněný k dotazům členů kárného senátu a kárného navrhovatele vypověděl, že na okresním státním zastupitelství trestní příkazy historicky (dříve) aprobaci nepodléhaly. Teprve po nástupu nového okresního státního zástupce (kárného navrhovatele) v únoru 2022 byla uložena povinnost, aby se na doručené trestní příkazy vyznačovala stanoviska státních zástupců k trestům. Myslí si, že to bylo až po nyní podaném návrhu. Kárně obviněný dále uvedl, že bylo v jeho pravomoci, jak vyhodnotil trestní příkaz. To nepodléhalo aprobačnímu procesu a podle jeho názoru to aprobaci nepodléhá dosud. Řadoví státní zástupci však mají povinnost vyznačovat na doručených trestních příkazech

stanovisko k ukládanému trestu. V současné době již kárně obviněný na trestních příkazech vyznačuje svá stanoviska. Rozsudky a trestní příkazy se snaží přezkoumávat tak, aby rozhodnutí soudu byla správná a zákonná. V případě trestů bere v úvahu určitou míru přísnosti v rámci aprobačního procesu, ale jinak se domnívá, že má i sám nějaký rozhodovací prostor. Na tyto věci je ovšem již opatrnější.

[36] K výpovědi kárně obviněného se vyjádřil kárný navrhovatel tak, že trestní příkazy na okresním státním zastupitelství nebyly a nejsou aprobovány. Není to tedy tak, že pokud je doručen trestní příkaz, vyjádří se k němu dozorový státní zástupce a trestní příkaz ještě podléhá aprobaci okresního státního zástupce. Nikdy se to nedělalo, neboť se mělo za to, že aprobovaný trest bude respektován a teprve pokud by jej státní zástupce respektovat nechtěl, pak to projedná s okresním státním zástupcem. Z tohoto důvodu tedy ani v současném aprobačním řádu není uložena aprobace trestního příkazu, pouze se schvaluje v záznamu o přípravě na hlavní líčení, tj. při podání návrhu na potrestání, anebo při podání obžaloby se schvaluje navrhovaný trest. Pokud se pak stane, že je uložen jiný trest, pak dotyčný státní zástupce kontaktuje okresního státního zástupce, popř. jeho náměstka a vysvětlí, proč např. nechce podávat odpor, či odvolání. Sám kárný navrhovatel jako okresní státní zástupce přitom při aprobaci většinou poznamenává, že lze akceptovat i nižší než navrhovaný trest. Kolegům tak dává prostor k tomu, aby mohli akceptovat i nižší tresty.

[37] Kárný soud poté provedl k důkazu spisy okresního státního zastupitelství sp. zn. 2 ZT 307/2022, sp. zn. ZK 386/2022, sp. zn. ZK 306/2023 a sp. zn. 2 ZT 101/2023. Dále úřední záznamy ze dnů 7. 12. 2023, 8. 1. 2024, 21. 2. 2024 a 2. 4. 2024, aprobační řád okresního státního zastupitelství ze dne 3. 4. 2023, zápis z porady ze dne 19. 4. 2023 a zápis z porady ze dne 11. 9. 2023, jakož i výtkami ze dnů 29. 2. 2008, 24. 9. 2019, 7. 6. 2022 a 27. 2. 2023. Dále kárný soud provedl k důkazu též předchozí aprobační řády, a to provedený opatřením okresního státního zástupce č. 1/2016, opatřením číslo 1/2018 ze dne 14. 12. 2018 a dále opatřeními okresního státního zástupce ze dnů 18. 2. 2022, 3. 10. 2022.

[38] Podle čl. 1 písm. f) opatření okresního státního zástupce v Děčíně ze dne 3. 4. 2023, kterým se vydává aprobační řád Okresního státního zastupitelství v Děčíně, sp. zn. SPR 242/2023, *se pro účely tohoto aprobačního řádu rozumí aprobací písemně vyjádřené schválení předkládané písemnosti příslušným státním zástupcem nebo jiným zaměstnancem před vypravením takové písemnosti.*

[39] Podle čl. 3 odst. 2 písm. f) aprobačního řádu *okresní státní zástupce aprobuje záznamy o přípravě státního zástupce k hlavnímu líčení; záznam se předkládá okresnímu státnímu zástupci společně s vyhotovenou a státním zástupcem podepsanou obžalobou či návrhem na potrestání.*

[40] Ze zápisu z pracovní porady Okresního státního zastupitelství v Děčíně konané dne 19. 4. 2023 plyne, že proběhla za přítomnosti kárně obviněného a s okamžitou účinností bylo vyhlášeno opatření, podle kterého v případě, že nebude státním zástupcem při podání obžaloby (návrhu na potrestání) navrhováno uložení peněžitého trestu, bude uveden v záznamu o přípravě na hlavní líčení (v kolonce k peněžitému trestu) důvod takového postupu (např. špatná majetková situace obviněného, dřívější neuhrazení uloženého peněžitého trestu...). V případě, že státní zástupce při podání obžaloby (návrhu na potrestání) navrhoval uložení peněžitého trestu, a tento nebyl soudem uložen, výslovně

uvede v záznamu o účasti na hlavním líčení důvod, proč soud daný druh trestu neuložil a sdělí své stanovisko k opravnému prostředku.

[41] Ze zápisu z pracovní porady Okresního státního zastupitelství v Děčíně konané dne 11. 9. 2023 plyne, že státní zástupci okresního státního zastupitelství byli upozorněni na nedostatečné ukládání peněžitých trestů a bylo připomenuto dřívější opatření těchto trestů se týkající.

[42] Podle úředního záznamu ze dne 7. 12. 2023 okresní státní zástupce (kárný navrhovatel) dne 5. 12. 2023 shlédl dozorový spis sp. zn. 2 ZT 101/2023, kdy zjistil, že současně s PO trestem, jehož uložení bylo požadováno v rámci aproby kárným navrhovatelem, nebyl uložen kárně obviněným navrhovaný peněžitý trest. Současně ze spisu není zřejmé, proč byl takto vydaný trestní příkaz akceptován. Daná skutečnost je v rozporu s opatřením vyhlášeným ústně na poradě státních zástupců dne 19. 4. 2023; byl akceptován výrok o náhradě škody, přestože dle podaného návrhu na potrestání byla způsobena škoda poškozenému o cca 2 000 Kč vyšší. Kárný navrhovatel uvedl, že vzhledem k těmto skutečnostem bude proveden vnitřní dohled ve všech trestních věcech dozorovaných kárně obviněným, kde byl vydán trestní příkaz (v případě, kdy je rozhodnuto rozsudkem, je tento automaticky aprobován vedoucím státním zástupcem), a to bez ohledu na to, zda byl akceptován, či zda byl ve věci podán odpor. Vnitřní dohled bude prováděn za období působení kárného navrhovatele ve funkci okresního státního zástupce, tedy za období od 1. 2. 2022 dosud. Vnitřní dohled bude zaměřen na činnost kárně obviněného při rozhodování o opravném prostředku ve vztahu k trestním příkazům doručeným v jím dozorovaných trestních věcech.

[43] Podle úředního záznamu ze dne 8. 1. 2024 provedl kárný navrhovatel vnitřní dohled zaměřený na činnost kárně obviněného při rozhodování o opravném prostředku ve vztahu k trestním příkazům Okresního soudu v Děčíně doručeným v jím dozorovaných věcech, a to za období od 1. 2. 2022 do 7. 12. 2023. Provedeným vnitřním dohledem v postupu kárně obviněného při rozhodování o opravném prostředku ve vztahu k doručeným trestním příkazům Okresního soudu v Děčíně byla dle tohoto záznamu zjištěna zásadní pochybení. V prověřovaném období bylo ve věcech dozorovaných kárně obviněným doručeno okresnímu státnímu zastupitelství přes 90 trestních příkazů. Ani v jednom případě nebyl kárně obviněným podán odpor. V některých případech, pokud by byl kárně obviněný vykonával povinnosti státního zástupce řádně, měl být odpor zjevně podán, a to nejméně ve věcech vedených pod sp. zn. ZK 386/2022, sp. zn. ZK 306/2023 a 2 ZT 307/2022, kdy trestní příkazy byly soudem vydány nezákonně. Ve věci vedené pod sp. zn. 2 ZT 101/2023 porušil kárně obviněný svým postupem opatření okresního státního zástupce vyhlášené na poradě státních zástupců okresního státního zastupitelství dne 19. 4. 2023. Rovněž v této věci přicházelo v úvahu podání odporu proti doručenému trestnímu příkazu, když uložení peněžitého trestu za současného uložení podmíněného trestu (tak, jak bylo aprobováno kárným navrhovatelem) by bylo vhodnější než samostatné uložení podmíněného trestu. Ve věci vedené pod sp. zn. 2 ZT 262/2021 byl kárně obviněným trestní příkaz akceptován, přestože byl vydán v rozporu se základními zásadami pro ukládání trestů (§ 39 trestního zákoníku). V dané věci byl pachateli uložen podmíněný trest, přestože se nacházel ve zkušební době jiného podmíněného trestu. V některých případech pak nebylo zřejmé, zda se před akceptací doručených trestních příkazů kárně obviněný seznámil s veškerými relevantními okolnostmi věci pro případné podání odporu. Toto lze seznat především

v případech, kdy byl trestním příkazem ukládán souhrnný trest k jinému soudnímu rozhodnutí. Další pochybení kárně obviněného byla zjištěna ve vztahu k výrokům o náhradě škody jednotlivým poškozeným, což je v úředním záznamu dále rozvedeno.

[44] Ze zbývajících důkazů, které byly u ústního jednání provedeny, učinil kárný soud zjištění, která jsou popsána níže u hodnocení jednotlivých skutků.

[45] Při svých závěrečných řečech kárný navrhovatel i kárně obviněný setrvali na již uvedených stanoviscích.

[46] Kárný navrhovatel v závěrečné řeči dále zdůraznil dlouhodobou nekvalitní práci kárně obviněného, který si podle jeho názoru chtěl ulehčovat práci. Ke zdůvodňování peněžitých trestů uvedl, že prostřednictvím soustavy státního zastupitelství je realizována trestní politika státu a v současné době je kladen důraz na to, aby státní zástupci navrhovali ukládání peněžitých trestů.

[47] Kárně obviněný dále zdůraznil, že odpor je ten nejjednodušší opravný prostředek, který se dá vtělit do jedné věty a není mu tedy jasné, jak si měl dle kárného navrhovatele zjednodušovat práci. Ve sledovaném období přitom podával stížnosti i odvolání.

3. Hodnocení kárného soudu

[48] Úvodem je třeba v obecné rovině zdůraznit, že při posouzení návrhu na zahájení kárného řízení kárný soud vycházel z definice kárného provinění obsažené v zákoně o státním zastupitelství a z povahy a významu institutu kárné odpovědnosti státního zástupce, které z tohoto zákona vyplývají.

[49] Podle § 28 zákona o státním zastupitelství je kárným proviněním zaviněné porušení povinností státního zástupce, zaviněné chování nebo jednání státního zástupce, jímž ohrožuje důvěru v činnost státního zastupitelství nebo v odbornost jeho postupu anebo snižuje vážnost a důstojnost funkce státního zástupce. Zákon o státním zastupitelství však dále v ustanoveních § 12c a násl. upravuje mechanismus dohledu, v jehož rámci mohou být zjištěny, projednány a napraveny jednotlivé nedostatky v postupu státních zástupců. Dále podle § 30 odst. 3 zákona o státním zastupitelství může vedoucí státní zástupce drobné nedostatky a poklesky státnímu zástupci písemně vytknout, aniž by podal návrh na zahájení kárného řízení.

[50] V kárném řízení ve věcech státních zástupců se aplikují principy subsidiarity kárného postihu a kárnou odpovědnost lze dovozovat pouze v závažných případech, v nichž nepostačuje uplatnění mechanismů dohledu a řízení v *soustavě* státního zastupitelství (srov. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 9. 2010, čj. 12 Ksz 3/2010-83). Porušení povinností při výkonu funkce státního zástupce proto naplňuje znaky skutkové podstaty kárného provinění podle § 28 zákona o státním zastupitelství, jen je-li zaviněné a dosahuje-li větší intenzity.

[51] Myšlenka, že kárné právo představuje prostředek *ultima ratio*, který lze použít až za situace, kdy jsou ostatní prostředky neúčinné nebo nedostatečné, byla též rozvinuta v dalších rozhodnutích kárného soudu ve věcech státních zástupců.

[52] V nyní posuzované věci je rovněž třeba zdůraznit, že střet názorů vedoucího státního zástupce s jemu podřízeným státním zástupcem o odbornou správnost a pečlivost se pravidelně vymyká materiálnímu dosahu kárného provinění a v rámci kárného řízení je možné posuzovat jen opravdu výjimečné excesy, neboť v opačném případě by celá soustava státních zastupitelství se všemi řídicími pracovníky a jejich nástroji k řídicí a dohledové činnosti mohla jednoduše přenášet nedostatky vnitřní komunikace na kárný soud, což není smyslem kárného řízení (viz opět rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 9. 2010, č. j. 12 Ksz 3/2010-83).

[53] Podle § 23 odst. 1 zákona o státním zastupitelství *státní zástupce výkonem své funkce zajišťuje působnost státního zastupitelství; jím provedené úkony jsou považovány za úkony státního zastupitelství.*

[54] Podle § 12e odst. 1 zákona o státním zastupitelství *vedoucí státní zástupce je oprávněn vykonávat dohled nad postupem státních zástupců a vyšších úředníků působících u státního zastupitelství, v jehož čele stojí, a dávat jim pokyny k postupu při vyřizování věcí v příslušnosti tohoto státního zastupitelství. Postup státních zástupců a vyšších úředníků může sjednocovat i pokyny vztahujícími se na více věcí určitého druhu. Výkonem těchto oprávnění či některých z nich může pověřit jiného státního zástupce.*

[55] Podle § 12e odst. 2 zákona o státním zastupitelství *státní zástupci jsou povinni řídit se pokyny vedoucího státního zástupce nebo jím pověřeného státního zástupce, s výjimkou pokynu, který je v konkrétní věci v rozporu se zákonem. Pokud byl pokyn vydán ústně, státní zástupce, který pokyn vydal, jej na žádost státního zástupce, kterému je pokyn adresován, potvrdí písemně.*

[56] Odpovědností konkrétního státního zástupce za řízení před soudem se již Nejvyšší správní soud jako soud kárný ve své rozhodovací činnosti zabýval. Konkrétní státní zástupce jistě nese zcela stěžejní díl odpovědnosti za postup v konkrétní věci a jeho role je tak klíčová. Nejvyšší správní soud uvedl mj. v bodě 130 rozsudku ze dne 12. 6. 2012, čj. 1 As 51/2012-242, č. 2702/2012 Sb. NSS: „Státní zastupitelství nesmí být souborem bezbarvých anonymních úředníků čekajících na pokyny, kteří nenesou vlastní odpovědnost za rozhodování v konkrétní věci, ať už v přípravném řízení při výkonu dozoru nad činností policejních orgánů či po podání obžaloby při jejím zastupování v hlavním líčení před soudem, a schovávají se do byrokratického systému několikasuprňového schvalování, aprobování atd. za své nadřízené, kteří naopak svou odpovědnost ze sebe sejmou s poukazem na samostatnost jednotlivých státních zástupců.“ Obdobně Nejvyšší správní soud v rozhodnutí ze dne 14. 2. 2017, čj. 12 Ksz 4/2016-142, uvedl: „Je sice nepochybné, že podle § 12e zákona o státním zastupitelství je vedoucí státní zástupce v rámci výkonu vnitřního dohledu oprávněn dávat pokyny k postupu při vyřizování věcí státním zástupcům, kteří jsou povinni se jimi řídit, vyjma pokynu nezákonného. Nicméně jestliže nesplnění takového závazného pokynu nemá žádný nežádoucí vliv na průběh trestního řízení nebo danou trestní věc negativně ovlivňuje pouze nepatrně, neohrožuje vážnost a důvěryhodnost soustavy státních zastupitelství a není výrazem znevažování řídicí role a autority nadřízeného státního zástupce, pak se jedná pouze o formální porušení povinností státního zástupce, které nedosahuje větší intenzity a závažnosti nutné pro

naplnění znaků skutkové podstaty kárného provinění. Při opačném přístupu vedoucího ke kárnému postihu za jakékoliv nesplnění pokynu vedoucího státního zástupce by se postupně státní zastupitelství stalo souborem anonymních, nesamostatných a neodpovědných úředníků, kteří by jen vyčkávali na instrukce svých nadřízených a jejichž jedinou snahou by bylo tyto úkoly svědomitě plnit.“ Dále lze připomenout rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 10. 2019, čj. 12 Ksz 2/2019-101: „I ze shora citovaných rozhodnutí je zřejmé, že ačkoliv je státní zastupitelství budováno i na hierarchickém principu, nelze pominout významné postavení řadových státních zástupců. Stejně jako na jakémkoliv jiném pracovišti je ideální stav ten, ve kterém podřízení poslouchají pokyny nadřízených ne pouze kvůli tomu, že to jsou jejich nadřízení, ale zejména z toho důvodu, že sami považují vydané pokyny za správné a ztotožňují se s nimi. Nezbytným předpokladem takového stavu je to, že podřízení rozumí, proč jim jsou pokyny vydávány a vedoucí je ochoten vyslechnout jejich názor a buď jej přijmout, nebo jim být schopen vysvětlit, proč je lepší řídit se jeho názorem. Jen tak lze naplnit požadavek odbornosti a transparentnosti uděleného pokynu.“ K odpovědnosti konkrétního státního zástupce však přistupuje i princip hierarchicky řízené soustavy státního zastupitelství, jak výslovně zmiňují i citovaná rozhodnutí. V tomto směru je třeba odkázat zejména na závěry vyslovené k této otázce v rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 5. 2019, čj. 12 Ksz 7/2018-160, který dále shrnul obecné závěry k závaznosti pokynu vedoucího státního zástupce do právní věty, podle níž: „S ohledem na nadřízené postavení a řídicí pravomoci vedoucího státního zástupce, mezi něž náleží i oprávnění zasahovat do postupu při vyřizování věcí podřízenými státnímu zástupci, se nesplnění vnitřního dohledového pokynu za použití § 12e odst. 3 zákona č. 283/1993 Sb., o státním zastupitelství, nemůže stát běžnou praxí v soustavě státního zastupitelství, nýbrž se má spíše jednat o krajní prostředek dozorového státního zástupce při řešení sporu mezi ním a vedoucím či jím pověřeným státním zástupcem o naprosto zásadních právních, skutkových či procesních otázkách, jejichž posouzení bude mít podstatný vliv na výsledek trestního řízení. Výjimečný postup podle § 12e odst. 3 zákona o státním zastupitelství tak nemůže být prostředkem pro neplnění povinností státních zástupců při vyřizování jejich agendy ani prostorem k vedení nepodstatné právní polemiky či k řešení nevýznamných sporů o správnost či vhodnost postupu při vyřizování jednotlivých trestních věcí mezi adresáty interních dohledových pokynů, které nelze považovat za zjevně protiprávní, a vedoucími či jimi pověřenými státními zástupci.“

[57] Z citovaných závěrů lze shrnout, že řadový státní zástupce má klíčovou odpovědnost za vyřizování konkrétní věci. Je proto primárně na něm, jak bude v dané věci postupovat. Zároveň však není ve svém postupu zcela nezávislý. Pokud vedoucí státní zástupce využije svého oprávnění udělovat pokyny, musí je státní zástupce respektovat, pokud nejsou v rozporu se zákonem.

[58] Nejvyšší správní soud na tomto místě ve shodě s rozhodnutím Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 9. 2021, čj. 12 Ksz 2/2021-51, dodává, že aprobační řád je dokumentem standardně vydávaným vedoucím státním zástupcem, kterým pro konkrétní státní zastupitelství obecně stanovuje věci, nad kterými chce v souladu s § 12e o státním zastupitelství i bez dalšího konkrétního pokynu vykonávat dohled sám, nebo prostřednictvím jím určeného státního zástupce. Jde tak o druh pokynu, kterým ukládá podřízeným státním zástupcům, jaké věci mají předkládat k aprobaci, tedy k udělení pokynu v konkrétní věci před tím, než opustí státní zastupitelství. Na tom nic nemění, že aprobace doslova znamená „schválení“ a naznačuje tedy, že velmi často půjde o schválení návrhu tak, jak je předložen státním zástupcem. Vedoucí státní zástupce, nebo jím určený státní zástupce,

mohou bez ohledu na návrh státního zástupce uložit jiný pokyn. Ten může státní zástupce odmítnout postupem podle § 12e odst. 3 zákona o státním zastupitelství z důvodu jeho rozporu se zákonem (§ 12e odst. 2 téhož zákona). Jinak je však takovým pokynem vázán. Případné porušování aprobačního řádu spočívající v nepředkládání věci k aprobaci či na vědomí tak vede k faktickému znemožnění výkonu dohledu ze strany vedoucího státního zástupce, nebo jím určeného státního zástupce. Již v minulosti bylo kárným soudem shledáno jako porušení povinností státního zástupce, pokud nebyla věc předložena k aprobaci v rozporu s aprobačním řádem (např. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 9. 2017, čj. 12 Ksz 2/2017-42).

[59] V návaznosti na výše uvedená obecná východiska se dále kárný soud bude věnovat jednotlivým jednáním kárně obviněného, která jsou mu vytýkána v kárném návrhu.

[60] V této souvislosti je ovšem vhodné již na tomto místě uvést, že kárný soud (na rozdíl od kárného navrhovatele) neshledal, že by se v nynější věci jednalo o pokračující jednání kárně obviněného. Jak plyne z níže uvedeného, pro tento závěr chybí znaky pokračování, a to zejména jednotný záměr a blízká časová souvislost.

*Věci vedené u Okresního státního zastupitelství v Děčíně pod sp. zn. 2 ZT 307/2022
a sp. zn. 2 ZT 101/2023*

[61] Z předloženého spisového materiálu ve věci 2 ZT 307/2022 kárný soud zjistil, že v této věci bylo dne 3. 10. 2020 zahájeno trestní stíhání tří osob včetně obviněného L. S. Dne 9. 11. 2021 byla na obviněné podána obžaloba, v níž bylo obviněnému L. S. kladeno za vinu jednání ze srpna roku 2020 kvalifikované jako přečin krádeže podle § 205 odst. 1 písm. a), odst. 2 trestního zákoníku. Při zpracování obžaloby předložil kárně obviněný okresnímu státnímu zástupci k aprobaci též záznam o přípravě státního zástupce na hlavní líčení, v němž navrhl uložit obviněnému L. S. souhrnný trest odnětí svobody v trvání 15 měsíců; tento návrh byl aprobován okresním státním zástupcem.

[62] Z dozorového spisu plyne, že věc obviněného L. S. byla následně okresním soudem vyloučena k samostatnému projednání. Okresní soud poté vydal dne 23. 12. 2022 pod čj. 2 T 108/2022-13 trestní příkaz, kterým byl obviněný L. S. uznán vinným z projednávaného jednání a okresní soud podle § 44 trestního zákoníku upustil od uložení souhrnného trestu ve vztahu k rozsudku okresního soudu ze dne 11. 1. 2021, čj. 9 T 123/2020-43. Trestní příkaz byl doručen okresnímu státnímu zastupitelství dne 27. 12. 2022 a bez dalšího byl akceptován kárně obviněným (viz záznam v dozorovém spisu).

[63] Zmíněným rozsudkem okresního soudu ze dne 11. 1. 2021, čj. 9 T 123/2020-43, byl L. S. uznán vinným přečiny maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání podle § 337 odst. 1 písm. g) trestního zákoníku. Za tato jednání byl odsouzen k trestu odnětí svobody v trvání 6 měsíců se zařazením do věznice s ostrahou a k trestu zákazu činnosti spočívajícímu v zákazu řízení všech motorových vozidel na dobu 24 měsíců (opis z evidence rejstříku trestů fyzických osob - obviněného L. S.).

[64] Podle § 205 odst. 1 písm. a) trestního zákoníku *kdo si přisvojí cizí věc tím, že se jí zmocní, a způsobí tak na cizím majetku škodu nikoliv nepatrnou, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta, zákazem činnosti nebo propadnutím věci*. Podle odst. 2 téhož ustanovení

kdo si přisvojí cizí věc tím, že se jí zmocní, a byl za takový čin v posledních třech letech odsouzen nebo potrestán, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta.

[65] Podle § 43 odst. 2 trestního zákoníku soud uloží souhrnný trest podle zásad uvedených v odstavci 1, když odsuzuje pachatele za trestný čin, který spáchal dříve, než byl soudem prvního stupně vyhlášen odsuzující rozsudek za jiný jeho trestný čin. Spolu s uložením souhrnného trestu soud zruší výrok o trestu uloženém pachateli rozsudkem dřívějším, jakož i všechna další rozhodnutí na tento výrok obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo tímto zrušením, pozbýla podkladu. Souhrnný trest nesmí být mírnější než trest uložený rozsudkem dřívějším. V rámci souhrnného trestu musí soud vyslovit trest ztráty čestných titulů nebo vyznamenání, trest ztráty vojenské hodnosti, trest propadnutí majetku nebo trest propadnutí věci, jestliže takový trest byl vysloven již rozsudkem dřívějším.

[66] Podle § 44 trestního zákoníku soud upustí od uložení souhrnného trestu podle § 43 odst. 2, má-li za to, že trest uložený dřívějším rozsudkem je dostatečný.

[67] Podle § 314e odst. 6 písm. c) trestního řádu trestním příkazem lze upustit od uložení souhrnného trestu (§ 44 trestního zákoníku), a to i v případě, byl-li předchozí trest uložen rozsudkem.

[68] Podle § 314e odst. 7 písm. c) trestního řádu trestní příkaz nelze vydat, jestliže má být uložen souhrnný trest nebo společný trest a předchozí trest byl uložen rozsudkem.

[69] U tohoto skutku kárný navrhovatel u ústního jednání upustil od právní kvalifikace, že se jednalo o porušení § 314e odst. 7 písm. c) trestního řádu. To bylo ostatně zjevně nesprávné, protože z § 314e odst. 6 písm. c) trestního řádu plyne, že trestním příkazem lze upustit od uložení souhrnného trestu (§ 44 trestního zákoníku), a to i když byl předchozí trest uložen rozsudkem.

[70] Ve věci sp. zn. 2 ZT 101/2023 kárně obviněný podal dne 9. 11. 2023 okresnímu soudu obžalobu ze dne 7. 11. 2023, čj. 2 ZT 101/2023-23, kterou bylo obviněným Ma. a Mi. S. kladeno za vinu jednání z června roku 2022 právně kvalifikované jako přečin krádeže podle § 205 odst. 1 písm. a), d) trestního zákoníku. Při zpracování obžaloby předložil kárně obviněný okresnímu státnímu zástupci k aprobaci také záznam o přípravě k hlavnímu líčení, v němž navrhl, aby byl oběma obviněným za projednávané jednání uložen peněžitý trest v celkové výměře 30 000 Kč. K návrhu trestu bylo v záznamu dále při aprobaci okresním státním zástupcem uvedeno: „Trest se jeví mírným. Peněžitý trest jen mírně přesahuje způsobenou škodu. Trvat i na PO trestu.“

[71] Dne 21. 11. 2023 byl okresnímu státnímu zastupitelství doručen trestní příkaz okresního soudu ze dne 20. 11. 2023, čj. 2 T 130/2023-148, kterým byli obvinění uznáni vinnými jednáními popsány v obžalobě a oběma byl uložen trest odnětí svobody v trvání 6 měsíců se stanovením zkušební doby v trvání 24 měsíců. Dne 22. 11. 2023 byl trestní příkaz kárně obviněným opět bez jakéhokoli zdůvodnění akceptován.

[72] Podle § 205 odst. 1 písm. a) trestního zákoníku *kdo si přisvojí cizí věc tím, že se jí zmocní, a způsobí tak na cizím majetku škodu nikoliv nepatrnou a podle písm. d) čin spáchá na věci, kterou má jiný na sobě nebo při sobě, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta, zákazem činnosti nebo propadnutím věci.*

[73] Ve věcech sp. zn. 2 ZT 307/2022 a sp. zn. 2 ZT 101/2023 je kárně obviněnému vytýkáno porušení § 39 trestního zákona a nedodržení pokynu okresního státního zástupce při aprobaci návrhu trestu, neboť kárně obviněný se v rozporu s § 12e odst. 2 věty první zákona o státním zastupitelství neřídil pokynem (aprobací) kárného navrhovatele jako vedoucího státního zástupce, který pro něho byl závazný ohledně druhu a výše trestu navrhovaným státním zastupitelstvím v daných trestních věcech, protože v průběhu řízení před okresním soudem nedošlo ve smyslu § 12e odst. 4 zákona o státním zastupitelství ke změně důkazní situace.

[74] S kárným navrhovatelem lze jistě souhlasit, že ve věcech sp. zn. 2 ZT 307/2022 a sp. zn. 2 ZT 101/2023 byly uloženy trestními příkazy nižší tresty, než které byly kárně obviněným navrženy a aprobovány okresním státním zástupcem.

[75] Nelze ovšem přehlédnout tu skutečnost, že nejen z výpovědi kárně obviněného, ale též z přednesu kárného navrhovatele u ústního jednání vyplynulo, že i při praxi na daném okresním státním zastupitelství není povinností řadového státního zástupce *vždy* předkládat okresnímu státnímu zástupci po vydání trestního příkazu, v němž okresní soud zcela nevyhověl návrhu státního zastupitelství na uložení trestu, k aprobaci následný postup (tj. podání, či nepodání odporu proti danému trestnímu příkazu). Kárný navrhovatel u ústního jednání v tomto směru výstižně uvedl, že je to „otázka míry“. Podle názoru kárného navrhovatele má státní zástupce postupovat tím způsobem, že v případě větších odchylek věc předloží okresnímu státnímu zástupci. Kárný soud přitom v obecné rovině konstatuje, že tato „míra“ většinou nebude činit mezi názorem vedoucího státního zástupce a jemu podřízenými státními zástupci větších problémů. Pověštinou je řešena konkrétními pokyny vedoucího státního zástupce, vyplývá z praxe toho kterého státního zastupitelství, anebo je řešena i neformálně atd.

[76] Problém je ovšem v otázce stanovení této „míry“ v některých případech, v nichž (ať již z věcných, či osobních důvodů) je její přesné stanovení obtížné. Z přednesů účastníků v nynější věci je přitom zřejmé, že komunikace mezi kárným navrhovatelem a kárně obviněným není zcela ideální.

[77] V nynější věci i sám kárný navrhovatel připustil, že určitá tolerance v odchýlení se od navrhovaného a aprobovaného trestu je možná. To znamená, že státní zástupci nemusí vždy v případech, v nichž trestním příkazem nebyl uložen trest navrhovaný okresním státním zastupitelstvím, proti němu podávat odpor, popř. nechat si svůj postup aprobovat kárným navrhovatelem.

[78] Vzhledem k tomu, že v projednávané věci nebyla prokázána (a kárným navrhovatelem ani tvrzena) přesná kritéria, kdy v takových případech může státní zástupce (nyní kárně obviněný) postupovat samostatně a kdy je bez dalšího povinen podat proti trestnímu příkazu odpor, popř. je nutná aprobace jeho postupu, mohl kárný soud v souladu s již citovanou judikaturou vycházet jen z obecného východiska, že by se z hlediska kárné odpovědnosti muselo jednat o naprosto zjevný exces a flagrantní pochybení kárně obviněného, které by rovněž mělo závažné, popř. i nenapravitelné následky.

[79] Takový excés dovodil Nejvyšší správní soud jako soud kárný např. v rozhodnutí ze dne 16. 6. 2014, čj. 12 Ksz 3/2014-56, kdy kárně obviněný státní zástupce nepodal odvolání proti rozsudku, kterým Městský soud v Praze přistoupil k mimořádnému snížení trestu odnětí svobody za užití § 58 odst. 1 trestního zákoníku a kárně obviněný nepodal odvolání proti rozsudku v neprospěch obžalovaných do výroku o trestech a ani akceptaci trestů nepředložil ke schválení vedoucí státní zástupkyni. Následně pak Vrchní soud v Praze zrušil rozsudek Městského soudu v Praze v celém rozsahu a věc vrátil soudu prvního stupně. Přitom s ohledem na zásadu reformace *in peius* zakotvenou v § 264 odst. 2 trestního řádu pouze akademicky konstatoval, že výroky o trestech obou obžalovaných jsou za předpokladu bezchybného rozhodnutí o jejich vině vadné a že soud prvního stupně jednoznačně pochybil v jejich prospěch. Mimořádné snížení trestu odnětí svobody podle § 58 odst. 1 trestního zákoníku je výjimkou a jeho aplikaci proto nemohou odůvodnit jen běžně se vyskytující skutečnosti ani přesvědčení soudu o přílišné přísnosti trestu uloženého v mezích zákonné trestní sazby. Navíc peněžitý trest soud prvního stupně neuložil, čímž popřel svoji vlastní úvahu o naplnění účelu uloženého trestu odnětí svobody. V citované věci přitom pochybení soudu prvního stupně spočívající v uložení zcela zjevně nepřiměřeně mírných trestů nebylo možné v novém řízení napravit, neboť s ohledem na zásadu reformace *in peius* v něm obžalovaným nemůže být v případě uznání viny uložen přísnější trest.

[80] V rozhodnutí ze dne 15. 9. 2021, čj. 12 Ksz 2/2021-51, pak Nejvyšší správní soud posuzoval věc, v níž kárně obviněná státní zástupkyně vůbec nepředložila návrhy trestů k aprobaci a následně sjednala s obžalovanými po odročení hlavního líčení dohodu o vině a trestu, přičemž v případě 3 obžalovaných byly sjednané tresty odnětí svobody v trvání 3 roků podmíněně odloženy na zkušební dobu 5 roků, tedy na samé spodní hranici přípustného snížení trestu odnětí svobody pod dolní hranici sazby stanovené v § 58 odst. 4 trestního zákoníku, když byli ohroženi trestní sazbou ve výměře 10 až 18 let a ve sdělení ze dne 14. 10. 2020 byly původně navrhovány u těchto obžalovaných nepodmíněné tresty odnětí svobody ve výměře 10 let, přičemž v mezidobí nedošlo ke změně důkazní situace ani právní kvalifikace jejich jednání, kdy kárně obviněná před zahájením jednání o dohodě o vině a trestu s obžalovanými nepředložila zamýšlený návrh trestu a jiného opatření k aprobaci, přičemž tyto dohody kárně obviněná předložila soudu ke schválení, který je následně rozsudkem schválil a uložil na jejich základě sjednané tresty, když kárně obviněná nepředložila své stanovisko k rozsudku soudu k aprobaci v rozporu s aprobačním řádem, přičemž kárně obviněná se vzdala práva opravného prostředku.

[81] Rovněž z právě citované judikatury plyne, že v případech postupu státních zástupců při ukládání trestů z hlediska jejich kárné odpovědnosti nepostačuje jen to, že jimi navrhovaný a soudem uložený trest, resp. v nynější věci kárně obviněným bez další aprobace akceptovaný okresním soudem uložený jiný trest, než jak byl navrhován v obžalobě, by byl ve smyslu § 39 trestního zákoníku nepřiměřený, ale musí jít s ohledem na okolnosti dané trestní věci o „zcela zjevně nepřiměřeně nízký trest“ a zároveň nemůže být sjednána náprava. Citovaná kárná judikatura přitom otázku „zcela zjevně nepřiměřeně nízkého trestu“ spojuje např. s aplikací § 58 trestního zákoníku – mimořádným snížením trestu odnětí svobody (tj. velmi výjimečným postupem), popř. ve spojení s úplným vyhnutím se aprobačnímu procesu.

[82] O takový případ se ovšem v případě věci sp. zn. 2 ZT 307/2022 a sp. zn. 2 ZT 101/2023 nejedná. Tresty byly okresním soudem uloženy v zákonných trestních sazbách a výjimka dle § 58 odst. 1 trestního zákoníku nebyla aplikována.

[83] Kárný navrhovatel poukázal na skutečnost, že ve věci sp. zn. 2 ZT 307/2022 byl kárně obviněným navrhován a aprobevován souhrnný trest odnětí svobody 15 měsíců, přičemž okresní soud podle § 44 trestního zákoníku upustil od uložení souhrnného trestu ve vztahu k dřívějšímu rozsudku okresního soudu čj. 9 T 123/2020-43, kterým byl L. S. odsouzen k trestu odnětí svobody v trvání 6 měsíců a k trestu zákazu činnosti spočívajícímu v zákazu řízení všech motorových vozidel. Z hlediska délky trestu odnětí svobody se tedy jedná o rozdíl 9 měsíců. Tento rozdíl sice není zanedbatelný, ale bez přistoupení dalších okolností nelze dle názoru kárného soudu bez dalšího dovodit, že se jedná o „*zcela zjevně nepřiměřeně nízký trest*“. Tento trest byl uložen v rámci zákonné trestní sazby a na rozdíl od mimořádného snížení trestu odnětí svobody dle § 58 trestního zákoníku aplikace § 44 trestního zákoníku nepředstavuje výjimečný postup. Se zohledněním skutečnosti, že státní zástupci (nejen kárně obviněný) má i praxí na daném státním zastupitelství připuštěn určitý prostor pro uvážení podání opravného prostředku (v tomto případě odporu) i v případech, v nichž soudem uložený trest neodpovídá trestu navrženému a aprobevovanému, nelze ve vztahu k tomuto jednání kárně obviněného bez přistoupení dalších okolností jednoznačně dovodit spáchání kárného provinění ve smyslu § 28 zákona o státním zastupitelství.

[84] Skutek týkající se věci sp. zn. sp. zn. 2 ZT 307/2022 tedy není kárným proviněním.

[85] Obdobné platí též o jednání kárně obviněného ve věci sp. zn. 2 ZT 101/2023. V této věci podle záznamu o přípravě k hlavnímu líčení kárně obviněný navrhl, aby byl oběma obviněným uložen peněžitý trest v celkové výměře 30 000 Kč. K návrhu trestu bylo v záznamu dále při aprobaci okresním státním zástupcem uvedeno: „*Trest se jeví mírným. Peněžitý trest jen mírně přesahuje způsobenou škodu. Trvat i na PO trestu.*“

[86] Trestním příkazem okresního soudu byl obviněným uložen trest odnětí svobody v trvání 6 měsíců se stanovením zkušební doby v trvání 24 měsíců. Trestní příkaz kárně obviněný bez jakéhokoli zdůvodnění akceptoval.

[87] I v tomto případě kárný soud z výše rozvedených důvodů dovodil, že trest uložený trestním příkazem nelze považovat za „*zcela zjevně nepřiměřeně nízký trest*“. Je sice pravda, že podle pokynu kárného navrhovatele v rámci aprobace měl být trest odnětí svobody uložen vedle peněžitého trestu. Nelze však přehlédnout, že v této věci byl částečně v souladu s aprobací uložen v rámci zákonné sazby trest odnětí svobody, který je považován za trest přísnější než trest peněžitý. Ačkoli se nejedná o trest, je vhodné pro úplnost též uvést, že v trestním příkazu okresní soud také obviněným uložil povinnost společně a nerozdílně poškozené zaplatit na náhradu majetkové škody částku 25 994,24 Kč. Kárný soud zde nevidí důvod, pro který by měl považovat okresním soudem uložený trest za „*zcela zjevně nepřiměřeně nízký trest*“. Ostatně i sám kárný navrhovatel v úředním záznamu ze dne 8. 1. 2024 nepovažoval za „*zcela zjevně nepřiměřeně nízký trest*“, když konstatoval, že uložení peněžitého trestu za současného uložení podmíněného trestu „*by bylo (jen – pozn. kárného soudu) vhodnější*“.

[88] Kárný soud dále souhlasí s kárným návrhovatelem, že je nepochybné, že opatření vyhlášené na poradě okresního státního zastupitelství konané dne 19. 4. 2023 a připomenuté na pracovní poradě dne 11. 9. 2023 se analogicky vztahuje také na situaci, v níž ve věci nebylo soudem nařízeno hlavní líčení a bylo rozhodováno trestním příkazem. I v těchto případech jsou státní zástupci povinni dostatečným způsobem zdůvodnit svůj postup ve vztahu k oprávněnému prostředku tak, aby tento byl do budoucna přezkoumatelný. To ovšem v této věci kárně obviněný v rozporu s citovaným opatřením neučinil.

[89] Samo o sobě se však v posuzovaném případě nemůže jednat o kárné provinění, a to již s ohledem na důvody, pro které kárný soud shledal, že akceptace trestního příkazu a nepodání odporu kárně obviněným v dané věci nepředstavuje kárné provinění.

Věc vedená u Okresního státního zastupitelství v Děčíně pod sp. zn. ZK 386/2022

[90] Kárný senát z dozorového spisu zjistil, že v této věci byl dne 21. 7. 2022 kárně obviněným podán okresnímu soudu návrh na potrestání ze dne 20. 7. 2022, čj. ZK 386/2022-10. Návrhem bylo podezřelému M. F. kladeno za vinu jednání, kterého se měl dopustit v červnu roku 2022 a jež bylo kvalifikováno jako přečin poškození cizí věci podle § 228 odst. 1, 2 trestního zákoníku. Při zpracování návrhu na potrestání předložil kárně obviněný k aprobaci rovněž záznam o přípravě státního zástupce na hlavní líčení, ze kterého plyne, že kárně obviněný již v době podání návrhu na potrestání věděl, že podezřelému byl pravomocně uložen podmíněný trest odnětí svobody a nyní projednávaného jednání se dopustil ve zkušební době podmíněného odsouzení. Kárně obviněný navrhoval uložení trestu obecně prospěšných prací ve výměře 150 hodin. Návrh trestu byl vedoucím státním zástupcem dne 20. 7. 2022 aprobován.

[91] Následně dne 20. 3. 2023 byl okresnímu státnímu zastupitelství doručen trestní příkaz okresního soudu z téhož dne čj. 29 T 69/2022-59, jímž byl podezřelý M. F. odsouzen k trestu odnětí svobody v trvání 10 měsíců se stanovením zkušební doby v trvání 20 měsíců. Trestní příkaz byl kárně obviněným bez jakéhokoli zdůvodnění akceptován.

[92] Společně s trestním příkazem však byla okresnímu státnímu zastupitelství dne 20. 3. 2023 doručena okresním soudem také lékařská zpráva ze dne 29. 2. 2023 a nedatovaná listina nazvaná „*Protokol mimo HL*“ obsahující výpověď M. F. před soudkyní okresního soudu.

[93] Podle lékařské zprávy Psychiatrie Mališ s. r. o. ze dne 24. 2. 2023, která byla okresnímu soudu doručena dne 27. 2. 2023 a okresnímu státnímu zastupitelství spolu s protokolem „*mimo HL*“ doručena dne 20. 3. 2023, je obžalovaný M. F. pacientem tohoto zařízení od 14. 11. 2012. Jmenovaný trpí vážnou duševní poruchou, s. p., dále je veden jako polymorfní abusus psychoaktivních látek, zejména marihuany a pervitinu. V současnosti obžalovaný žádné léky neužívá, protože na kontroly dlouhodobě nechodí. Vzhledem k tomu, že obžalovaný trpí vážnou duševní poruchou a neužívá léky, které by zmírňovaly příznaky vážné duševní nemoci a navíc je možnost, že pokračuje v užívání drog, jsou vážné indicie, že se jeho duševní porucha výrazně zhoršila. V tomto stavu není schopen vykonávat obecně prospěšné či jiné práce. Ve zhoršeném psychickém stavu by byl také potenciálně nebezpečný vůči svému okolí. Lékař doporučil, aby okresní soud ustanovil znalce z oboru

psychiatrie, který by vyhodnotil aktuální psychický stav obžalovaného, zejména zda je za své jednání zodpovědný a zda je schopen chápat smysl a účel trestního řízení.

[94] Podle protokolu „*mimo HL*“ bez uvedení data sp. zn. 29 T 69/2022 byl Policií ČR předveden obviněný M. F., který uvedl, že je schopen a ochoten vykonat trest obecně prospěšných prací, pokud mu bude uložen. Uvedl, že trpí s. p., léčí se u MUDr. K. Bere léky, nepamatuje si je. Zdržuje se na V., pro poštu si chodí na S., jednou měsíčně. Nevěděl, jak na tom fyzicky je, uvedl „*V papírech mám, že nejsem schopen fyzicky pracovat, ale lehké úklidové práce zvládnou.*“ Obviněný dále tvrdil, že nyní pracuje – staví mrakodrapy v P. Na stavbách pracuje v oboru architektury, dělá propočty. Vzdělání má základní. Tvrdil, že rozumí rýsování, mrakodrapy staví, přestože nemá školu - má na to peníze. Živí jej „*dizajnerství*“, má invalidní důchod.

[95] Podle sdělení místopředsedy okresního soudu JUDr. Lubomíra Hrbka ze dne 3. 1. 2024 adresovaného okresnímu státnímu zástupci (kárnému navrhovateli) v návaznosti na jeho podnět ze dne 15. 12. 2023 v trestní věci okresního soudu sp. zn. 29 T 69/2022 byl opatřením ze dne 21. 12. 2023, čj. 29 T 69/2022-66, podle § 36 odst. 2 trestního řádu ustanoven obviněnému M. F. obhájce, kterému byl dne 3. 1. 2024 doručen trestní příkaz ze dne 20. 3. 2023, čj. 29 T 69/2022-59. Obhájce proti němu ještě téhož dne podal jménem obviněného odpor. *Jelikož právní moc trestního příkazu byla vyznačena předčasně* (pozn. zvýrazněno kárným soudem), když nebyla respektována povinnost nutné obhajoby obviněného, byla tato k okamžiku podání odporu zrušena a soud bude ve věci 29 T 69/2022 pokračovat v trestním řízení. Jelikož bylo v návaznosti na shora uvedený trestní příkaz v trestní věci okresního soudu sp. zn. 30 T 70/2022 rozhodnuto pravomocným usnesením ze dne 4. 10. 2023 o tom, že M. F. vykoná trest odnětí svobody v trvání 6 měsíců se zařazením do věznice s ostrahou, který mu byl původně jako podmíněně odložený uložen trestním příkazem ze dne 25. 3. 2022, čj. 30 T 70/2022-63, byla ve věci sp. zn. 30 T 70/2022 již dne 15. 12. 2023 odvolána výzva k nástupu trestu. Podle citovaného sdělení skutečnost, že trestní příkaz ve věci sp. zn. 29 T 69/2022 byl na základě podaného odporu zrušen (tedy došlo k zásadní změně důvodů, pro které bylo rozhodnuto o přeměně původně podmíněně odloženého trestu na trest nepodmíněný), byla současně avizována do trestního spisu okresního soudu sp. zn. 30 T 70/2022.

[96] Podle § 36 odst. 2 trestního řádu *obviněný musí mít obhájce také tehdy, považuje-li to soud a v přípravném řízení státní zástupce za nutné, zejména proto, že vzhledem k tělesným nebo duševním vadám obviněného mají pochybnosti o jeho způsobilosti náležitě se hájit.*

[97] Podle § 26 trestního zákoníku *kdo pro duševní poruchu v době spáchání činu nemohl rozpoznat jeho protiprávnost nebo ovládat své jednání, není za tento čin trestně odpovědný.*

[98] Podle § 27 trestního zákoníku *kdo pro duševní poruchu v době spáchání činu měl podstatně sníženou schopnost rozpoznat jeho protiprávnost nebo ovládat své jednání, je zmenšeně příčetný.*

[99] Kárně obviněný k tomuto skutku při ústním jednání připustil, že s odstupem doby má za to, že v této věci zřejmě měl odpor podat. V rozhodné době však byl nějakým způsobem s trestním příkazem srozuměn, měl za to, že mohl být vydán. Byl ovlivněn i tím,

že se jednalo o osobu, která byla několik měsíců předtím postižena podmíněným trestem, byť okresní soud spolu s trestním příkazem zaslal lékařskou zprávu.

[100] Kárný senát souhlasí s kárným návrhovatelem, že trestní příkaz čj. 29 T 69/2022-59 byl kárně obviněným bez dalšího akceptován přesto, že ve věci měl být podán opravný prostředek – odpor. To ostatně nyní nezpochybňuje ani kárně obviněný. Odpor měl být podán zejména proto, že z lékařské zprávy (i výpovědi obviněného M. F.) je zjevné, že obviněný nebyl duševně zdrav, byla u něj diagnostikována psychická porucha a rovněž jeho výpověď vzhledem k jeho duševním vadám nasvědčuje pochybnostem o jeho způsobilosti se náležitě hájit. Tyto skutečnosti svědčí o nezbytnosti zvážení postupu dle § 36 odst. 2 trestního řádu, tedy nutné obhajobě obviněného. Zároveň uvedené vzbuzuje důvodné pochybnosti o tom, zda v době páchání trestné činnosti byl obviněný M. F. vůbec v plném rozsahu přičetný a byl schopen rozpoznat její protiprávnost nebo ovládat své jednání (§ 26 a § 27 trestního zákoníku), tj. zda vůbec byl za své jednání trestně odpovědný.

[101] Kárně obviněný tedy v této věci pochybil. Mimo podání odporu proti trestnímu příkazu si dále lze jako odpovídající reakci představit např. poradu s okresním státním zástupcem, anebo i přímé kontaktování okresního soudu za účelem zjištění procesního stavu (zda okresní soud s ohledem na zdravotní stav M. F. činil nějaké úkony) apod. Nic takového ovšem kárně obviněný neučinil a bez přiměřených důvodů se domníval, že trestní příkaz byl vydán správně.

[102] Kárný soud se ovšem musel dále zabývat také tím, zda se jedná o pochybení natolik závažné, že dosahuje intenzity kárného provinění a po zvážení všech okolností dospěl k závěru, že zde pochybení kárně obviněného sice je, ale nedosahuje intenzity kárného provinění.

[103] Kárný soud se hlediska existence kárného provinění zabýval intenzitou jednání kárně obviněného, a to i s přihlédnutím k míře zavinění kárně obviněného na vzniku a trvání dané situace, jakož i tím, zda následky jeho pochybení byly odstranitelné či nikoli a zda k negativním důsledkům mohlo dojít bez dalšího jen (resp. převážně) v důsledku pochybení kárně obviněného, či zda jeho pochybení představuje jen část skutečností, které mohly ke vzniku negativních důsledků vést a do jaké míry (jinými slovy řečeno, zda by byly případně vzniklé negativní důsledky kárně obviněnému přičitatelné v podstatné míře).

[104] Kárný soud v tomto směru zejména zohlednil, že v tomto případě k nezákonnosti a k možné hrozbě negativních důsledků došlo primárně v důsledku postupu okresního soudu, který již v době vydání trestního příkazu měl k dispozici minimálně lékařskou zprávu popisující zdravotní stav obžalovaného M. F. (ta byla vydána dne 24. 2. 2023, okresnímu soudu byla doručena dne 27. 2. 2023 a trestní příkaz byl vydán dne 20. 3. 2023). Datován sice není „*Protokol mimo HL*“, avšak lze předpokládat, že jej okresní soud měl také v době vydání trestního příkazu k dispozici, protože byl též den, kdy byl trestní příkaz vydán také doručen okresnímu státnímu zastupitelství.

[105] V této souvislosti kárný soud rovněž konstatuje, že jisté zmatení mohlo vyvolat také to, že okresní soud doručil trestní příkaz s uvedenými listinami bez jakéhokoli průvodního přípisu, zda on sám nějakým způsobem na zdravotní stav M. F. reagoval, či reagovat bude. Možnou úvahou (právě s ohledem na to, že dané listiny zjevně byly v dispozici okresnímu

soudu již v době vydání trestního příkazu) bylo i to, že jim okresní soud nepřikládal relevanci a proto trestní příkaz vydal (tím v podstatě kárně obviněný jinými slovy vysvětluje své jednání). Tato subjektivní úvaha sice možná je, ale nic nemění na závěru kárného soudu o pochybení kárně obviněného, který měl při zachování náležité obezřetnosti postupovat některým z výše uvedených způsobů.

[106] Kárný soud ovšem dále nepřehlédl, že i následně k případným negativním důsledkům nezákonného trestního příkazu by nemohlo dojít jen v důsledku nepodání odporu kárně obviněným. K tomu by totiž musely přistoupit další okolnosti – pochybení, a to zejména opět na straně okresního soudu.

[107] To je zřejmé i ze sdělení okresního soudu ze dne 3. 1. 2024, že daný trestní příkaz do doby ustanovení obhájce podle § 36 odst. 2 trestního řádu z důvodu nepřičetnosti obžalovaného nemohl ani nabýt právní moci.

[108] Přesto, ačkoli již byly okresnímu soudu minimálně v době vydání trestního příkazu známy důvody nutné obhajoby obžalovaného, na něm byla (slovy sdělení okresního soudu ze dne 3. 1. 2024) předčasně (tj. nesprávně) vyznačena doložka právní moci.

[109] K tomu dále opět na straně okresního soudu přistoupilo, že na základě nepravomocného trestního příkazu dne 4. 10. 2023 (tj. opět v době, kdy okresnímu soudu musely, resp. měly být známy minimálně pochybnosti o právní moci trestního příkazu) okresní soud rozhodl o vykonání trestu odnětí svobody M. F.

[110] Je totiž nutné zdůraznit, že otázka, zda rozhodnutí (např. rozsudek, či právě trestní příkaz) nabylo právní moci, není otázkou viny a soud rozhodující později zde není vázán tím, zda a jak případně již bylo na písemném vyhotovení dřívějšího trestního příkazu (popř. rozsudku) vyznačeno nabytí právní moci. Vyznačení právní moci na písemném vyhotovení dřívějšího trestního příkazu (rozsudku) není jediným hlediskem k posouzení, zda a kdy skutečně tento trestní příkaz (rozsudek) nabyl právní moci, a to též z důvodu, že dodatečně mohou vyjít najevo okolnosti, které vyvracejí původní údaje o nabytí právní moci (srov. DRAŠTÍK, A., FENYK, J. a kol. Trestní řád. Komentář. Praha: Wolters Kluwer, Praha, 2017, komentář k § 139).

[111] V neposlední řadě k nápravě dané situace, jak byla následně provedena, mohl a měl bez zbytečného odkladu přistoupit již sám okresní soud, který rozhodně nemusel vyčkávat (ovšem jinak zcela správného) podnětu kárného návrhovatele. Pochybnosti o zdravotním stavu totiž byly okresnímu soudu známy nejpozději ke dni vydání trestního příkazu.

[112] Kárný soud si je vědom toho, že popsaná pochybení okresního soudu nutně nemusela být zaviněna konkrétní osobou (soudcem), ale mohlo se jednat jen o shodu různých okolností. I ta však jde k tíži okresního soudu.

[113] Z hlediska kárné odpovědnosti je rovněž na druhou stranu běžné, že je dána i v těch případech, kdy k pochybení státního zástupce přistupuje i pochybení jiných osob, které nijak postiženy nejsou (běžně soudce, policejní orgán, či obhájce).

[114] V případě daného skutku se však dle názoru kárného soudu jedná o zcela hraniční případ, v němž vznik dané situace a její trvání lze v naprosto převážné míře klást k tíži právě

okresnímu soudu, nikoli kárně obviněnému, byť i on se pochybení dopustil. Jedná se však v porovnání se sérií pochybení okresního soudu o pochybení jen dílčí, které by bez přistoupení dalších okolností nemohlo samo o sobě vést k újmě daného obviněného.

[115] Po bedlivém zvážení všech popsanych okolností proto dospěl kárný soud k závěru, že tyto skutečnosti jsou v této konkrétní věci natolik výrazné, že *výjimečně* snižují intenzitu pochybení kárně obviněného až do té míry, že je nutno konstatovat, že k pochybení kárně obviněného spočívajícího v nepodání odporu proti danému trestnímu příkazu sice došlo, ale s ohledem na konkrétní a velmi specifické okolnosti věci, jak byly popsány, nedosahuje intenzity kárného provinění.

[116] Na tomto závěru nic nemění ani to, že v kárném návrhu kárný navrhovatel dále „*alternativně*“ vytyká kárně obviněnému k této věci, že bez jakéhokoli zdůvodnění akceptoval daný trestní příkaz, kterým byl obviněnému M. F. uložen trest odnětí svobody v trvání 10 měsíců se stanovením zkušební doby v trvání 24 měsíců, a to přesto, že obviněnému byl uložen podmíněný trest odnětí svobody, i když se v době vydání trestního příkazu nacházel ve zkušební době podmíněného odsouzení k trestu odnětí svobody z rozhodnutí Okresního soudu v Děčíně, sp. zn. 30 T 70/2022.

[117] Nelze totiž přehlédnout, že v tomto směru je kárný návrh poněkud vnitřně rozporný. Shledal-li totiž kárný navrhovatel (a následně i kárný soud) pochybení kárně obviněného již v tom, že řádně nepostupoval z důvodu zdravotního stavu M. F. a nezbytnosti zvážení postupu dle § 36 odst. 2 trestního řádu (nutné obhajoby obviněného) a vzniku důvodné pochybnosti o tom, zda v době páchání trestné činnosti byl obviněný M. F. vůbec v plném rozsahu přičetný a byl schopen rozpoznat její protiprávnost nebo ovládat své jednání (§ 26 a § 27 trestního zákoníku), tj. zda vůbec byl za své jednání trestně odpovědný, vylučuje to z povahy věci pochybení kárně obviněného spočívající v tom, že nepodal odpor proti trestnímu příkazu z důvodu nepřiměřeně nízkého trestu. Zjednodušeně řečeno, kárně obviněnému nelze v tomto případě vyčítat, že za situace, v níž byly v rozhodné době důvodné pochyby o samotné trestní odpovědnosti obviněného (v důsledku níž by ho nebylo možné ani trestat), nepodal odpor proto, že takovému obviněnému byl uložen nízký trest. V tomto případě se tedy již z povahy věci ani nemůže jednat o kárné provinění.

Věc vedená u Okresního státního zastupitelství v Děčíně pod sp. zn. ZK 306/2023

[118] V této věci dne 2. 6. 2023 podal státní zástupce Mgr. T. Č. okresnímu soudu návrh na potrestání, kterým bylo podezřelému P. F. kladeno za vinu celkem 7 jednání, kterých se měl dopustit v období od září roku 2022 do ledna roku 2023 a kvalifikovaných jako přečin krádeže podle § 205 odst. 1 písm. a) trestního zákoníku. Při zpracování návrhu na potrestání předložil státní zástupce Mgr. Č., který návrh pro nepřítomnost kárně obviněného zpracovával, k aprobaci také záznam o přípravě státního zástupce na hlavní líčení. Ze záznamu plyne, že Mgr. Č. navrhl, aby byl podezřelému P. F. za dané jednání uložen souhrnný podmíněný trest odnětí svobody ve výměře 20 měsíců se stanovením zkušební doby v trvání 30 měsíců, a to ve vztahu k trestnímu příkazu okresního soudu ze dne 6. 2. 2023, čj. 2 T 12/2023-59, kterým byl podezřelému P. F. uložen trest odnětí svobody v trvání 10 měsíců se stanovením zkušební doby v trvání 20 měsíců. Návrh trestu byl arobován.

[119] Podle § 314e odst. 2 písm. a) trestního řádu *trestním příkazem lze uložit trest odnětí svobody do jednoho roku s podmíněným odkladem jeho výkonu.*

[120] Dne 12. 6. 2023 byl okresnímu státnímu zastupitelství doručen trestní příkaz okresního soudu ze dne 6. 6. 2023, čj. 3 T 56/2023-192, kterým byl podezřelý P. F. uznán vinným jednáními popsanými v návrhu na potrestání. Jmenovanému byl uložen trest podle návrhu státního zástupce, tedy souhrnný trest odnětí svobody v trvání 20 měsíců se stanovením zkušební doby v trvání 30 měsíců, a to ve vztahu k trestnímu příkazu okresního soudu čj. 2 T 12/2023-59. Tétož dne byl trestní příkaz bez dalšího kárně obviněným akceptován, ačkoli ve věci měl být zjevně podán opravný prostředek - odpor. Tento trestní příkaz byl totiž vydán nezákonně, neboť jím byl v rozporu s § 314e odst. 2 písm. a) trestního řádu uložen trest ve výměře, v jaké jej nelze trestním příkazem uložit.

[121] V případě tohoto skutku se o pochybení kárně obviněného jedná. To ostatně doznává i sám kárně obviněný.

[122] S přihlédnutím k tomu, co bylo výše uvedeno ve vztahu k ostatním skutkům, které byly kárně obviněnému vytýkány, kárný soud shledal, že se ani v tomto případě o kárné provinění nejedná.

[123] Závažnost tohoto pochybení z hlediska jeho posouzení, zda dosahuje intenzity kárného provinění, do určité míry snižuje sama o sobě již skutečnost, že je na ně třeba v této věci pohlížet jako na pochybení ojedinělé. Nelze také přehlédnout, že tímto trestním příkazem bylo zcela vyhověno návrhu trestu tak, jak byl navržen okresním státním zastupitelstvím, což se mohlo podílet na přehlédnutí (pochybení) kárně obviněného, resp. neuvědomění si, že trestním příkazem nelze trest v této výměře uložit. I v tomto případě pak primárně pochybil okresní soud, který daný trest trestním příkazem uložil. Bez významu není ani to, že daný trest byl sice nezákonně uložen trestním příkazem, ale v rámci zákonné sazby. Z hlediska posouzení závažnosti pochybení kárně obviněného je podstatní také to, že se jedná o pochybení, které lze napravit, a to stížností pro porušení zákona podle § 266 trestního řádu. Ostatně již z rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 15. 10. 1996 sp. zn. 2 Tzn 161/96, vyplývá, že skutečnost, že byl trestním příkazem uložen trest odnětí svobody přesahující výměru, kterou připouští ustanovení § 314e odst. 2 písm. a) tr. ř., ale v rámci sazby stanovené trestním zákonem za daný trestný čin, neznamená sama o sobě, že jde o trest, jenž je ve zřejmém nepoměru ke stupni nebezpečnosti pro společnost ve smyslu ustanovení § 266 odst. 2 trestního řádu. Proti takovému trestnímu příkazu lze však pro uvedenou vadu podat stížnost pro porušení zákona vždy, neboť trestní příkaz v takovém případě nemůže být vydán, a jde tedy o vadný postup řízení ve smyslu ustanovení § 266 odst. 1 trestního řádu.

[124] Po důkladném zvážení všech okolností tak dospěl kárný senát rovněž v případě tohoto skutku k závěru, že pochybení kárně obviněného nedosahuje intenzity kárného provinění.

[125] Pro úplnost pak kárný soud k obhajobě kárně obviněného již jen stručně dodává následující.

[126] Nepřípadným je odkaz kárně obviněného na jiná řízení vedená u okresního státního zastupitelství a údajná pochybení kárného návrhatele, neboť s nyní posuzovanými případy nesouvisí.

[127] Skutečnost, že snad je v České republice i takové okresní státní zastupitelství, kde za celý rok nebyl ani jedním státním zástupcem podán odpor, na posouzení nynější věci nic nemění. Kárný senát posuzuje jednání kárně obviněného, nikoli činnost nějakého jiného okresního státního zastupitelství.

[128] Zpochybňuje-li pak kárně obviněný důvodnost uložení daných výtek, je třeba uvést, že předmětem tohoto řízení není přezkum jejich správnosti. Výtka podle § 30 odst. 3 zákona o státním zastupitelství je rozhodnutím ve smyslu § 65 s. ř. s. Soudní ochrana proti výtce je tedy poskytnuta formou žaloby proti tomuto rozhodnutí podle § 65 a násl. s. ř. s. (usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 7. 2018, čj. 9 As 79/2016-41). Nesouhlasil-li tedy kárně obviněný s udělením daných výtek, nic mu nebránilo se proti nim bránit žalobou před správním soudem. V nynějším řízení však již nad důvody jejich udělení (resp. jejich zákonností) polemizovat nelze.

[129] K rozsahu dokazování zbývá podotknout, že kárný soud neprováděl další důkazy, které strany označily a předložily, a to pro jejich nadbytečnost. Tyto důkazy by nemohly mít vliv na rozhodnutí kárného soudu. Ke zjištění skutkového stavu byly dostačující byly důkazy v řízení provedené, a to zejména již citované dozorové spisy, aprobační řady, záznamy z porad a úřední záznamy. Skutkový stav byl ostatně převážně mezi stranami nesporný, spornou otázkou bylo především u jednotlivých skutků hodnocení, zda jednání kárně obviněného je kárným proviněním, resp. dosahuje intenzity kárného provinění. K tomu provedené důkazy dostačovaly.

[130] S ohledem na všechno, co bylo uvedeno k jednání kárně obviněného státního zástupce, pro které bylo vedeno toto kárné řízení, Nejvyšší správní soud jako soud kárný podle § 19 odst. 2 zákona o řízení ve věcech soudců, státních zástupců a soudních exekutorů kárně obviněného zprostil návrhu na zahájení řízení o kárné odpovědnosti státního zástupce, neboť skutky v něm uvedené nejsou kárným proviněním.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e n í** odvolání přípustné.

V Brně dne 27. listopadu 2024

Ondřej Mrákota
předseda kárného senátu